

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm

Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

dos. Zaur Məmmədov

“ ” 2025-ci il

Fænn sillabusu

İxtisaslaşma: 7001001-Təhsildə monitoring və qiymətləndirmə

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət (Magistratura)

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Pedagoqikanın müasir problemləri

Fənnin proqramı: *ADPU-nun Elmi-Metodik Şurasının qərarı ilə çap edilmişdir. Bakı-2020*

Kodu: MİF - B01.01

Tædris ili: I (2025-2026) Semestr: II

Tədris yükü. Cəmi: 180 saat. Auditoriya -30 saat (15 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: dos. Qasimova Afaq Qasım qızı

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov küçəsi 19, LDU-nun 2 sayılı korpusu

E-mail ünvanı: afag.qasimova.1961@gmail.com

III. Tövsivə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Θσας:

1. Azərbaycan Respublikasında Ümumi Təhsilin Konsepsiyası (Milli Kurikulum), B, 2006.
2. Təhsil haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu, B, 2009
3. Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası, (24 oktyabr, 2013-cü il)
4. <https://president.az/articles/9779>
5. Əlizadə Ə.Ə. Müasir Azərbaycan məktəbinin psixoloji problemləri. Bakı, 1998.
6. Qasıмова L., Mahmudova R. Pedaqogika, Bakı, 2003.
7. Kazımov N. Məktəb pedaqogikası. Bakı, 2003.
8. "Qloballaşma və Azərbaycanda təhsilin aktual problemləri" mövzusunda beynəlxalq elmi-praktik konfransın materialları. Bakı, 2003.
9. Mahmudov M. Boloniya prosesi və Azərbaycan. Bakı, ADPU, 2008.
10. Mehrabov A. Azərbaycan təhsilinin müasir problemləri. B., Mütərcim, 2007.

Θlavə:

11. Paşayev Ə., Rüstəmov F. Pedaqogika. Yeni kurs. B., "Elm və təhsil", 2010.
12. Fəal təlim metodlarına giriş kursu. Müəllimlər üçün metodik vəsait. Bakı, 2003.
13. Кукушкин В.С. Педагогические технологии. Ростов-на Дону, 2002.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:Kursun tədrisində təhsil sistemində dövlət siyasəti, müasir pedaqoji konsepsiyalar, qloballaşma və vətəndaş təhsili, şəxsiyyətin sosiallaşması məsələləri izah edilir; şəxsiyyətyönlü təhsil problemi, pedaqoji dəyərlər, pedaqoji diagnostika məsələləri ilə əlaqədar elmi-metodik materiallar çatdırılır.

Kursun öyrənilməsi dairəsində magistrantlarda pedaqoji innovasiya və pedaqoji texnologiyalar, fəal təlimin xüsusiyyətləri, pedaqoji innovasiyaların tətbiqi və tətbiqi istiqamətində praktik bacarıq və vərdislər formalaşdırılır.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş hədddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş hədddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam basa düşür. cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aca bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir:

-7 bal- tələbə keçilmiş material basa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var. mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

-1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanada topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim-mövzu planı: Mühazirə-15 saat; seminar-15 saat.

№	Keçilən mövzuların məzmunu	Müh.	Sem.	Tarix
1	Mövzu: Pedagogikanın metodologiyası və tədqiqat metodları Plan: Metodologiya idrak prosesinin fəlsəfi əsası kimi Pedaqogika elminin metodoloji əsaslarına müxtəlif yanaşmalar Pedaqoji tədqiqat metodları və onların seçiciyyəvi xüsusiyyətləri Müşahidə pedaqoji tədqiqat metodu kimi Müşahibə metodu Anketləşdirmə Pedaqoji eksperiment planlaşdırılarkən nəzərə alınan cəhətlər Pedaqoji eksperiment və onun növləri Mənbə: [1;2;3;8;10]	2	2	
2	Mövzu: Pedaqoji aksiologiyasının əsasları Plan: Aksiologiya-dəyərlər haqqında fəlsəfi təlim kimi Pedaqoji dəyərlər və pedaqoji hadisələrin öyrənilməsinə aksioloji yanaşma Pedaqoji dəyərlərin təsnifatı Mənbə: [1;2;3;4;10]	2	2	
3.	Mövzu: Motivasiya idrakın hərəkətverici qüvvəsidir Plan: Motivasiya idrakın hərəkətverici qüvvəsidir A.Maslounun tələbatlar nəzəriyyəsi Motivlərin öyrənilməsi və formalaşdırılması Şagirdlərə inam müvəffəqiyyətin başlıca şərti kimi Şagirdlərin idraki fəallığı öyrənmənin hərəkətverici qüvvəsidir Öyrənmə prosesinin öyrənmənin xarakterindən asılı olması Mənbə: [1;3;5;11]	2	2	
4.	Mövzu: Təlim prosesinin yeni texnologiyaları Plan: Yeni texnologiyaların təlimdə tətbiqi Yeni təlim texnologiyalarının əsas əlamətləri Yaradıcı (konstruktiv) mühitin təmin edilməsi üçün əsas şərtlər Yeni təlim texnologiyalarının prinsipləri Ənənəvi təlim metodları ilə yeni təlim texnologiyaları arasındakı oxşar və fərqli cəhətlər Mənbə: [5;6;7;11]	2	2	
5	Mövzu: Şəxsiyyətyönümlü-inkışafetdirici təlim texnologiyaları Plan: Əməkdaşlıqla (kollektiv) təlim texnologiyası Lahiyələr metodu ilə təlim texnologiyası Modul üzrə təlim texnologiyası Mənbə: [4;10;11;12]	2	2	
6	Mövzu: İnnovasiyanın mahiyyəti və pedaqoji sistemin təkmilləşdirilməsinin əsas yolları Plan: Pedaqoji prosesin mahiyyəti və mərhələləri Pedaqoji proses bir sistem kimi Pedaqoji sistemin təkmilləşdirilməsinin əsas yolları Pedaqoji sistemin optimallaşdırılması Mənbə: [3;4;5;6;11;13]	2	2	
7	Mövzu: Təlim prosesində şagirdlərin öyrənmə səviyyəsinin diaqnostikası Plan: Təlim prosesində şagirdlərin öyrənmə səviyyəsinin diaqnostikası Şagirdlərin yetirməsinin diaqnostikasının və ona nəzarətin mühüm prinsipləri Oxumağa qabiliyyətin diaqnostlaşdırılması və qiymətləndirmə Mənbə: [3;4;5;6;11]	2	2	
	Mövzu: Ailə tərbiyyəsinin müasir problemləri Plan: Ailə tərbiyyəsinin müasir problemləri İdeal ailə Ailə tərbiyyəsinin pedaqoji prinsipləri	1	1	

8	Mənbə: [2;4;8;9;11]			
	Cəmi: 30 saat	15s.	15s.	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Təlim nəticəsində magistrantların əldə etməli olduqları bacarıq və vərdisləri:

- informasiya mənbəyi ilə işin bacarıq və vərdişi;
- elmi-tədqiqat sahəsi üzrə məqsəd və vəzifələrin, obyekt və predmetin, elmi-nəzəri və elmi-praktik araşdırmaların əhəmiyyəti, elmi hipotezin müəyyənləşdirilməsinin metodiki əsaslarının üzə çıxarılması;
- müqayisə, ümumiləşdirmə və sistemləşdirmə; konkretləşdirmə, tənqidi yanaşma,

Öyrənən tanış olur:

- ümumpedaqoji bacarıq və vərdislərlə;
- təhsil sistemində dövlət siyasəti ilə;
- müasir pedaqoji konsepsiyalar, təhsildə qloballaşma məsələləri ilə;
- şəxsiyyətin sosiallaşması problemi ilə;
- pedaqoji dəyərlər və pedaqoji diaqnostika məsələləri ilə;

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Pedaqogikanın müasir məsələlərini, əsas anlayışlarını, onlar arasındakı əlaqələri bilir və təlim-tərbiyə prosesində tətbiqi xüsusiyyətlərini şərh edir.
- Azərbaycan Respublikasının Milli təhsil siyasəti, təhsil islahatında təhsilin məzmunu məsələlərini izah edilir və təlim prosesində onları nəzərə alır.
- Təhsil prosesinin xüsusiyyətlərini, təlimin təşkilində onların əhəmiyyətini izah edir
- Yeni təlim strategiyaları, təlimin psixoloji əsasları haqqında qanunauyğunluqların strukturunu müəyyən edir.
- Təlim prosesində əsas pedaqoji ziddiyyətləri fərqləndirir, dərse verilən müasir tələblərlə əlaqədar elmi-metodik məlumatları təqdim edir
- Pedaqoji innovasiyaların tədqiqi və tətbiqi istiqamətində praktik bacarıq və vərdisləri tətbiq edir

XIII. İmtahan sualları

1. Metodologiya idrak prosesinin fəlsəfi əsası kimi
2. Pedaqogika elminin metodoloji əsaslarına müxtəlif yanaşmalar
3. Pedaqoji tədqiqat metodları və onların səciyyəvi xüsusiyyətləri
4. Müşahidə pedaqoji tədqiqat metodu kimi
5. Müsahibə metodu
6. Anketləşdirmə
7. Pedaqoji eksperiment planlaşdırılarkən nəzərə alınan cəhətlər
8. Pedaqoji eksperiment və onun növləri
9. Aksiologiya-dəyərlər haqqında fəlsəfi təlim kimi
10. Pedaqoji dəyərlər və pedaqoji hadisələrin öyrənilməsinə aksioloji yanaşma
11. Pedaqoji dəyərlərin təsnifatı
12. Motivasiya idrakın hərəkətverici qüvvəsidir
13. A.Maslounun tələbatlar nəzəriyyəsi
14. Motivlərin öyrənilməsi və formalaşdırılması
15. Şagirdlərə inam müvəffəqiyyətin başlıca şərti kimi
16. Şagirdlərin idraki fəallığı öyrənmənin hərəkətverici qüvvəsidir
17. Öyrənmə prosesinin öyrənmənin xarakterindən asılı olması
18. Yeni texnologiyaların təlimdə tətbiqi
19. Yeni təlim texnologiyalarının əsas əlamətləri
20. Yaradıcı (konstruktiv) mühitin təmin edilməsi üçün əsas şərtlər
21. Yeni təlim texnologiyalarının prinsipləri
22. Ənənəvi təlim metodları ilə yeni təlim texnologiyaları arasındakı oxşar və fərqli cəhətlər
23. Əməkdaşlıqla (kollektiv) təlim texnologiyası
24. Ləhiyələr metodu ilə təlim texnologiyası
25. Modul üzrə təlim texnologiyası
26. Pedaqoji prosesin mahiyyəti və mərhələləri
27. Pedaqoji proses bir sistem kimi
28. Pedaqoji sistemin təkmilləşdirilməsinin əsas yolları
29. Pedaqoji sistemin optimallaşdırılması
30. Təlim prosesində şagirdlərin öyrənmə səviyyəsinin diaqnostikası
31. Şagirdlərin yetirməsinin diaqnostikasının və ona nəzarətin mühüm prinsipləri
32. Oxumağa qabiliyyətin diaqnostlaşdırılması və qiymətləndirmə
33. Ailə tərbiyəsinin müasir problemləri
34. İdeal ailə
35. Ailə tərbiyəsinin pedaqoji prinsipləri

XIV. Kollokvium sualları

I Kollokvium sualları

1. Metodologiya idrak prosesinin fəlsəfi əsası kimi
2. Pedaqogika elminin metodoloji əsaslarına müxtəlif yanaşmalar
3. Pedaqoji tədqiqat metodları və onların səciyyəvi xüsusiyyətləri
4. Müşahidə pedaqoji tədqiqat metodu kimi
5. Müsahibə metodu
6. Anketləşdirmə
7. Pedaqoji eksperiment planlaşdırılarkən nəzərə alınan cəhətlər
8. Pedaqoji eksperiment və onun növləri
9. Aksiologiya-dəyərlər haqqında fəlsəfi təlim kimi
10. Pedaqoji dəyərlər və pedaqoji hadisələrin öyrənilməsinə aksioloji yanaşma

II Kollokvium sualları

1. Pedaqoji dəyərlərin təsnifatı
2. Motivasiya idrakın hərəkətverici qüvvəsidir
3. A.Maslounun tələbatlar nəzəriyyəsi
4. Motivlərin öyrənilməsi və formalaşdırılması
5. Şagirdlərə inam müvəffəqiyyətin başlıca şərti kimi
6. Şagirdlərin idraki fəallığı öyrənmənin hərəkətverici qüvvəsidir
7. Öyrənmə prosesinin öyrənmənin xarakterindən asılı olması
8. Yeni texnologiyaların təlimdə tətbiqi
9. Yeni təlim texnologiyalarının əsas əlamətləri
10. Yaradıcı (konstruktiv) mühitin təmin edilməsi üçün əsas şərtlər

“Pedaqogikanın müasir problemləri” fənninin sillabusu 7001001-Təhsildə monitoring və qiymətləndirmə ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.Sillabus“Pedaqogika, psixologiya və incəsənət” kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

dos. A.Q.Qasımova

Kafedra müdiri:

dos. A.X.Əliyev